

El 28 de febrer, dia d'Andalusia

Andalunya, una realitat diària

La cultura andalusa al Principat de Catalunya és un fet que ultrapassa la quotidianitat dels 845.000 andalusos que hi viuen. Amb el suport de les institucions, les entitats que la promouen ens recorden la seva presència.

La comunitat andalusa a Catalunya, passa per ser la més nombrosa de totes les comunitats d'emigrants que s'han instal·lat al nostre país. L'allau migratori que s'esdevingué a mitjan segle i que s'incrementà a la dècada dels seixanta provocà el ràpid creixement de ciutats i pobles com Santa Coloma de Gramenet, l'Hospitalet de Llobregat, Badalona, Cerdanyola o Sant Adrià de Besòs, entre molts altres. Avui, però, aquesta presència andalusa ja no es limita a la rodalia de Barcelona, i és estrany el municipi que no té un nucli més o menys nombrós d'andalusos entre el seu cens.

Aquesta gran concentració ha facilitat la lògica de la creació d'entitats culturals, semblants al que poden ser els casals catalans que hi ha repartits per tot el món. Tanmateix, les condicions polítiques que té Catalunya i la massiva aflluència d'immigrants han afavorit l'extensió d'una cultura i d'uns costums entre la població catalana que no difereixen de la cultura i els costums que hi ha a la mateixa Andalusia.

Al Principat conviuen més d'un centenar d'associacions que tenen com a objectiu la promoció i organització d'activitats relacionades amb el món andalús. Ciutats com Santa Coloma de Gramenet, que tenen un 48% de població nascuda a Andalusia, concentren un elevat nombre d'entitats d'aquest tipus que aconsegueixen la funció d'atenuar la sempre difícil partida del país d'origen.

LA UNIÓN FA LA FORÇA

L'any 1980, atesa la gran quantitat d'agrupacions, sorgeix la necessitat d'una coordinació més efectiva, que acabarà amb la creació de la Federació de Entidades Culturales Andaluzas en Cataluña

(FECAC). En l'actualitat, són seixanta les entitats que s'hi han integrat, entre centres culturals, cases regionals de les diferents províncies o pobles i penyes flamenques, i de la seva tasca destaca en importància el muntatge de la fira d'abril de Barberà del Vallès. A banda de la FECAC, hi ha hagut altres iniciatives menys reeixides, com l'agrupación de Asociaciones Recreativo-culturales de Cataluña (AARCA) que no han tingut, però, ni la capacitat ni el suport que els calia.

Des del començament, la FECAC ha fet un paper molt important, no tan sols per la seva programació cultural, sinó també com a referent d'identitat. La federació representa els interessos de la comunitat andalusa a Catalunya i pressiona ajuntaments i altres institucions perquè programin sevillanes o balls de flamenc en les seves festes majors.

En aquest sentit, les entitats andaluses es caracteritzen per tenir una intensa activitat. Entre els actes més corrents es troben els quadres escènics de ball, els tallers per a la joventut, i les conferències sobre temes de l'actualitat d'Andalusia.

EL DIA D'ANDALUSIA

Amb motiu de la diada andalusa, el proper 28 de febrer, la FECAC organitza una setmana d'actes que enguany està dedicada a Huelva. Amb aquesta rotació, l'any passat va ser Sevilla l'escollida, es pretén acostar la història i els trets de cada una de les zones que constitueixen la comunitat d'Andalusia. Així a les Drassanes, hi haurà exposicions de pintura en commemoració del V Centenari a càrrec de pintors de Huelva, presentacions de llibres, *Huelva turística y gastronómica*, a l'hotel Ritz i fins i tot una conferència al Saló de Cent de l'Ajuntament de Barcelona dedicada a aquesta

província. Paral·lelament, no hi faltaran les típiques actuacions folklòriques i la presència de la Coral de Rápita de Huelva al Palau de la Música Catalana.

Però aquests actes no són els únics que tindran lloc aquests dies. Coincidint amb la diada, totes les entitats, siguin o no de la FECAC, organitzen les seves activitats. Una de les més generalitzades és la que rep el nom d'"andaluz del ano" i amb la qual es pretén premiar aquella persona que es distingeixi per la seva lluita a favor de la pau, la solidaritat i la cultura dels pobles. La Casa d'Andalusia, integrada dins la Federació de Cases Regionals, ha premiat aquesta vegada la tasca del cantautor granadí Carlos Cano, amb el vot de vint associacions de tot el Principat. Per la seva part, la FECAC ha de decidir en breu a qui atorga l'esmentat premi.

LA "NOSTRA" FIRA D'ABRIL

De tota manera, hi ha un esdeveniment que, des de fa uns anys, adquireix dimensions multitudinàries. Sens dubte, la fira d'abril que s'organitza a Barberà del Vallès és la demostració cultural i lúdica més popular de Catalunya. En la passada edició es va arribar als tres milions de visitants, i la mateixa FECAC espera superar aquesta xifra l'abril que ve. Aquestes dades són una prova palpable que la cultura andalusa a Catalunya no és marginal i que un percentatge molt alt de la població d'aquest país que no és d'origen andalús sent aquesta tradició i hi participa amb tota naturalitat. De tota manera, la fira de Barberà té notables diferències amb la de Sevilla. Per exemple, les parades dels feriants no són privades, sinó que són de lliure accés. A més, junt amb les entitats andaluses, s'hi apleguen les cases regionals d'altres punts de l'estat espanyol, com aragonesos, castellans,

extremenys, etc. I els noms dels diferents carrers i places es dediquen a pobles catalans i andalusos indistintament.

Per la seva importància, la fira requereix la ajuda econòmica de les institucions i les marques comercials. En total, el pressupost per a l'edició del 91, la vintena, és de més de cinquanta milions.

Tradicionalment, la FECAC ha mantingut bones relacions amb la Generalitat de Catalunya i amb els ajuntaments, i també amb la Junta de Andalucía, d'on aconsegueix la major part dels diners per a realitzar les seves iniciatives. Per la seva capacitat de mobilització, la fira rep la visita dels polítics més rellevants del país.

LA INTEGRACIÓ

Les associacions andaluses volen contribuir, però, a la integració de tota la comunitat a la qual representen dins la societat catalana. A banda de totes aquestes activitats genuïnament andaluses, les entitats fan classes de català per a nens i adults i intenten capacitar-los per a utilitzar l'idioma de la terra que els ha acollit. El mateix president de la FECAC creu que "la millor manera d'integrar-se és a través de l'intercanvi cultural entre els pobles, en aquest cas l'andalús i el català". De tota manera, les quatre o cinc hores setmanals de català no són prou perquè aquests alumnes arribin a dominar-lo, i més si tenim en compte que les possibilitats de practicar-lo en el seu cercle més immediat no són gens fàcils.

Sobre aquesta qüestió, García Prieto pensa que no es pot imposar res a ningú i que l'aprenentatge s'ha de fer a poc a poc. Precisament, arran de la circular recomanant als funcionaris de Benestar Social que no parlessin en castellà, el president digué que "la febre dels qui volen imposar el català va en augment" i reconegué que "la carta de Comas ha caigut entre la nostra gent com una bomba".

ANDALUNYA

Andalunya és una realitat que milers de ciutadans que "viuen i treballen a Catalunya" fan dia a dia. Agradi o no, Andalunya ja forma part de la nostra història.

Joan Morales